

Avoimia mahdollisuuksia

4.3.2016 Tekijä [Jyväskylän yliopiston kirjasto](#)

Kirjastolla menee lujaa. Muuhun johtopäätökseen ei voi tulla, kun katsoo mennyttä vuotta. Ei tämä kuluvakaan hullumpi ole, ainakin näin alkupäästä katsoen. Mielenkiintoa tarjoaa ennen kaikkea tekeillä oleva kirjaston ja tiedemuseon yhdistäminen uudeksi *Avoimen tiedon keskuksiksi*. Mahdollisuudet uusien avausten tekoon ovat herkulliset.

Kuva: Studio Anri

Kirjastomme runsas kävijämäärä herättää minussa vieläkin ihmetystä ja ihastusta, vaikka olen jo pari vuotta täällä ollut. Missään aikaisemmassa työpaikassani opiskelijat eivät tällaisella innolla ole täyttäneet kirjaston työpisteitä, ryhmätyöhuoneita, lukupaikkoja ja kahvilaa päivä toisensa jälkeen. Helsingin Kaisa-talossa oli samaa tunnelmaa, mutta sielläkään en nähnyt sitä iloisuutta, joka täällä on olennainen osa kirjaston ilmapiiriä.

Kävijöiden runsaus kannustaa meitä kehittämään palveluitamme jatkuvasti. Yksi viime vuoden teemoistamme oli asiakaspalvelutilojemme ergonomia. Hankkimiamme seisomapöytiä ja jumppapalloja onkin kiiteltu. Suosittuja ovat myös olleet sohvut ja nojatuolit, puhumattakaan uusista ryhmätyöhuoneista. Työ kuitenkin jatkuu ja toiveita voi esittää vaikka kirjoittamalla niitä palautetaulullemme kakkoskerroksen ”olkkarissa”.

Näkyvissä ja näkymättömissä

Osaava henkilökunta on avainasemassa tällaisessa vilkskeessä. Arjen sankarimme neuvovat ja opastavat kävijöitä palvelupisteissämme ja verkossa. Suurin työ tehdään kuitenkin näkymättömissä: työhuoneissa, varastoissa ja hyllyjen välissä. Kaikki tuo hankinta, luettelointi, sisällönkuvailu,

kokoelmatyö, kaukopalvelu, ja monet muut tehtävät takaavat sen, että kirjastosta löytyy tietoa ja että sinne kannattaa tulla.

Viime vuonna panostimme myös opetukseen ja sen kehittämiseen. Pedagogisesti erittäin osaava työryhmämme uudisti Tiedonhankinnan perusteet (LIB1THP) -kurssin sekä [Kirjastotuutori](#)-oppimateriaalin käyttäen hyväkseen käytettävyyksianalyysia, aiemmin koottua palautetta sekä sulautuvan opetuksen periaatteita. Tältä porukalta voi jatkossa odottaa vielä pieniä ihmeitä.

Kruununjalokivemme on noussut Tutka-ryhmämme. Vuonna 2013 tehty päätös yliopiston henkilökunnan julkaisujen kirjaamisen keskittämisestä kirjastoon on osoittautunut kaukaa viisaaksi ratkaisuksi. Työ tehdään tehokkaasti, asiantuntevasti ja laadukkaasti sekä ennen kaikkea tutkijoitamme palvelleen. Vajaan kahden vuoden käynnistysjakson jälkeen homma on puikoissa. Jatkolta onkin lupa odottaa pelkkää hyvää.

Artikkeleita rinnakkaistallennettiin enemmän kuin muissa suomalaisissa yliopistoissa yhteensä.

Tutka-kirjausten parina toimiva rinnakkaistallennus on sekin mallikkaissa kantimissa. Uusia, vuonna 2015 julkaistuja artikkeleita rinnakkaistallennettiin JYXiin ennätysmäärä eli 611. Tämä on enemmän kuin mitä muut suomalaiset yliopistot saivat tallennettua yhteensä. Lukema on myös hyvää kansainvälistä tasoa. Lisäksi kehityskäyrä on ollut jyrkän myönteinen:

Jyväskylä on ainoa suomalainen yliopisto, joka on pystynyt kasvattamaan rinnakkaistalletettujen artikkelien lukumäärää joka vuosi.

Avointa tietoa

Vastaavia menestystarinoita voisin listata tähän useampia, mutta käännän katseeni tulevaan. Itse olen aina ollut kiinnostunut tulevaisuuden tekemisestä. Sitä työtä olen onnekseni saanut täällä tehdä paljon. Olemme pohtineet kirjastorakennusta peruskorjauksen jälkeen, miettineet kirjaston tulevaisuutta sekä palveluja, asiakkaita ja ties mitä muuta. Vaikka suunnittelu ei heti johtaisikaan tulokseen, olen varma, että asiat jäävät hautumaan itse kunkin pääkoppaan ja muokkautuvat siellä uudeksi ajattelumalliksi.

On parempi luoda tulevaisuus itse sen sijaan, että jää odottamaan muiden toimenpiteitä.

Yliopisto on nyt tarjonnut kirjastolle mahdollisuuden kehittää täysin uusi konsepti tiedemuseon ja arkiston kanssa. Yhteistä näille kaikille yksiköille on tieto, sen kerääminen, säilyttäminen ja jakaminen. Kun pakettiin lisätään tiedon avoimuus ja sen kehittäminen, mahdollisuuksia avautuu vaikka mihin. Kyse on maailmanlaajuisestikin varsin ainutlaatuisesta yhdistelmästä.

Yhteinen suunnittelu on vasta alkuvaiheessa, mutta jo nyt keskusteluissa on noussut esille kiinnostavia ajatuksia. Olemme muun muassa keskustelleet mahdollisuudesta edistää tutkijoiden näkyvyyttä maailmalla, toimia yliopiston tutkimusperinteen ja perinteiden vaalijana, kehittää näyttelytoimintaamme sekä pohtineet mahdollisuutta tehdä omaa tutkimusta hankkeina ja kehittää antamaamme opetusta.

Olemme uuden edessä, jälleen kerran. Muutos on jatkuvaa, mutta kun sitä saa tehdä näin mainion joukon kanssa yhdessä ideoiden, se on suuri mahdollisuus.

Ari Muhonen
Kirjastonjohtaja